

Coma-Cros: la catedral del teatre

LA COMA-CROS va aconseguir ser, en el seu moment de màxima esplendor, un dels complexos fabrils més importants del curs baix del riu Ter, tant per la seva capacitat productiva com pel nombre de treballadors que va acollir. La societat formada per Llach, Portabella i Cia. va iniciar, l'any 1850, les primeres construccions de la fàbrica, que va prosperar ràpidament. Malgrat tot, el seu procés de forta expansió es va veure interromput de manera in-

esperada quan, entre els anys 1861 i 1865, la Guerra de Secessió americana va afectar greument la producció de cotó: amb el final de la crisi, l'empresa va canviar diverses vegades de mans fins a la irrupció del potent empresari barceloní Joan de Coma i Cros, que, ja en el segle xx, va adquirir la propietat de totes les indústries tèxtils de Salt (el 1911 comprà la Coma-Cros). Des d'aleshores els processos de reorganització de la fàbrica van ser cons-

tants, fins que el 1969 es va vendre a Indústries Burés i, vint anys més tard, al Grup Kio. L'any 1995 la va adquirir l'Institut Català del Sòl, i el 1998 va passar a mans de l'Ajuntament de Salt, que va decidir convertir-la en l'equipament cultural, encara inacabat, que avui coneixem.

En aquest sentit, des de Salt s'ha fomentat l'actuació en quatre grans àmbits o eixos socioculturals: l'Oficina de Programació (nucli d'organització,

de gestió i projecció central), l'Ateneu d'Entitats (amb funcions de taller, magatzem i despatxos), una zona d'espais comuns (bar, restaurants i diverses sales polivalents) i una zona d'equipaments locals i supralocals, presidida per l'esplèndida biblioteca (els seus 1.200 metres quadrats multipliquen per quatre la superfície de la seva predecessora). No obstant això, sembla que allò que singularitzarà finalment la Coma-Cros serà el nou Centre de Creació Escènica El Canal.

Segons els seus responsables, encapçalats per Salvador Sunyer, «la vocació del Centre és tenir una veu pròpia i una manera de veure i de fer el teatre una mica diferent de la dels altres teatres del nostre país, tant públics com privats, sense oblidar, però, que formarà part d'un corpus global que és el teatre públic català i que per

tant haurà de complir unes funcions ineludibles i haurà de fer-ho coordinadament amb la resta de centres del país». Justament per això, Sunyer afirma: «El Canal tindrà, a mitjà termini,

**La Coma-Cros
aglutina tot tipus
d'iniciatives
amb la versatilitat
que només
ofereixen els espais
que havien estat
pensats per ser
fàbriques**

una personalitat i una ambició pròpies que el diferenciaran dels altres centres i que volem que el facin especialment útil tant per als creadors com per al públic. A la llarga volem que el Centre vagi una mica més enllà de la simple producció i acabi essent un centre de creació». Cal veure la Coma-Cros, en darrera instància, com una gran catedral dedicada al teatre i que aglutina i aglutinarà, gràcies a la seva extraordinària disponibilitat d'espais amplíssims, tot tipus d'iniciatives sorgides de la societat civil de Salt i Girona, amb la versatilitat que només ofereixen els espais que havien estat pensats per ser fàbriques. La paradoxa no pot ser més engrescadora.